

LIKAVAN

časopis pre všetkých Likavčanov

TRVÁME NA TOM, ABY CESTA R1 TVORILA OBCHVAT OBCE

Zarážajúca je skutočnosť, že prípadné napojenie rýchlostnej cesty R1 k diaľnici v Likavke nie je v súčasnosti vôbec riešené

Mnohí sa zaujímajú o situáciu s výstavbou úseku diaľnice D1 Hubová–Ivachnová v katastri našej obce. Na oficiálne informácie sú ministerstvo dopravy i Národná diaľničná spoločnosť pomerne skúpe. Skutočnosť je však taká, že sa prakticky budujú len mostné objekty, razenie tunela Čebrať bolo kvôli zosuvom v Hrboltovej zastavené už pred dvoma rokmi. Razba tunela by sa údajne mala spustiť v marci budúceho roka. Na ňu je naviazaná aj výstavba pozemných úsekov trasy diaľnice. Zarážajúca je ale skutočnosť, že prípadné napojenie rýchlostnej cesty R1 z Banskej Bystrice k diaľnici v Likavke (resp. v inom katastri) nie je v súčasnosti vôbec projektovo ani stavebne riešené.

Lískovčania sa proti trasovaniu R1 cez ich kataster vyjadrili petíciou, spoločnosť Mondí pripravuje rozsiahlu investíciu na vybudovanie nového papierenského stroja, a tým pádom aj na rozšírenie svojho areálu smerom na východ. Investor prichádza stále s novými variantmi tohto

napojenia, ktoré sú však orientované stále ďalej od našej obce. My sa však priority, aby R1 tvorila obchvat našej obce, nevzdáme. Požiadavku obchvatu Likavky máme zakotvenú v stavebnom povolení k diaľnici a budeme zaň bojovať všetkými prostriedkami.

Blíži sa zimné obdobie. Uvidíme, ako ho poznamená nádielka snehu. Každopádne bude počas zimy problematika parkovania motorových vozidiel na uliciach pred dvormi rodinných domov ešte kritickejšia. Vyslovujem preto tradičnú výzvu na rešpektovanie potrieb súvisiacich so zimnou údržbou ciest a tradičného zákazu nezodpovedného parkovania na krajniciach ciest a chodníkoch a vynášania snehu z dvorov na miestne komunikácie a štátne cesty. Najhoršia situácia je už roky na chodníkoch pozdĺž cesty I/59, na ulici Partizánov, Mlynskej, celej Paračke a Hviezdoslavovej, najmä v okolí budovy spoločnosti Gremiklíma. S vedením spoločnosti (pokračovanie na s.2)

STAVAJME NA DÔVERE A POROZUMENÍ

Rok 2016 píše posledné kapitoly. S jeho koncom sa uzavrie aj prvá polovica súčasného volebného obdobia. Nie každý rok je prelomový, nie každý rok sa podarí získať státisíce eur z fondov a grantov ako vlni. Napriek tomu sme v roku 2016 vybudovali

v areáli základnej školy multifunkčné ihrisko, realizovali rekonštrukciu elektrických rozvodov a osvetlenia v telocvični a zateplili strechu telocvične. Čiastočne sme zmodernizovali aj areál obecného športového klubu. V čase, keď čítate tieto noviny, obyvatelia ulice Pod cintorinom sa do svojich domovov môžu dostať po kompletne zrekonštruovanej miestnej komunikácii, na ktorej bol okrem asfaltového koberca vyriešený aj odvod dažďovej vody.

Úplne nová ulica (miestni obyvatelia ju nazvali Slnecná), vrátane chodníka a verejného osvetlenia, bola vybudovaná v prakticky už dokončenej individuálnej bytovej výstavbe v bývalej hárešianskej záhrade. Keď k tomu prirátame tradične perfektné zvládnuté kultúrne a športové podujatia, či aktívnu politiku na trhu práce, vďaka ktorej trvalé či dočasné zamestnanie v obci získali takmer dve desiatky ľudí, nemožno rok 2016 považovať za neúspešný.

Počas roka sme vypracovali a podali viacero žiadostí na získanie externých zdrojov financií. Naša obec podala dve žiadosti o finančnú podporu z verejných zdrojov poskytovaných Fondom na podporu umenia. V tejto podanej výzve sme dostali podporu vo výške 7 000 eur na 41. ročník Detského folklórneho festivalu. Druhá žiadosť bola podaná v programe Akvizícia krásnej a náučnej literatúry pre našu Obecnú knižnicu. Fond na podporu umenia nás podporil sumou 1 000 eur na akvizíciu knižničného fondu.

Fond na podporu umenia je verejnoprávna inštitúcia, ktorá zabezpečuje podporu umeleckých aktivít, kultúry a kreatívneho priemyslu. Fond nahrádza podstatnú časť dotačného systému ministerstva kultúry a je nezávislý od ústredných inštitúcií štátnej správy, pričom jeho hlavným poslaním je podpora „živého“ umenia a kultúry. Tohtoročná rozlúčka s letom bola sumou 25 000 eur spolufinancovaná zo zdrojov fondu Európskej komisie Partnerstvo pre Európu. Na Memo- (pokračovanie na s.2)

Vianočné trhy

4.12.2016

Program:

- 10,00 – začiatok stánkového predaja pred Obecným úradom
- 13,30 – pásme Betlehemel v podaní DFS Likava
- 14,00 – rozsvietenie vianočného stromčeka priehod MIKULÁŠA
- 15,00 – koncert gospelovej kapely K A P U C I N I

Mikulášske baličky sú určené pre deti s trvalým pobytom v Likavke, ktoré dovŕšili 1. až 10. rok. (rok narodenia 2006 až 2015)

MODERNIZUJEME
NAŠU ŠKOLU

4

PAMÄTNÝ HÁJIK
NA KRAMARISKÁCH?

5

FUTBALISTI PO
JESENI NA 6.MIESTE

11

TRVÁME NA TOM, ABY CESTA R1 TVORILA OBCHVAT OBCE

(dokončenie zo s.1)

vedieme v tejto veci konštruktívny dialóg. Je vypracovaný projekt parkovania pred budovou formou farebného vymedzenia parkovacích boxov. Firma, ktorá je jednoznačne najdynamickejšie sa rozvíjajúcou spoločnosťou v obci a jedným z hlavných zamestnávateľov v nej, sa však zaoberá aj riešením zmeny hlavného vstupu do svojich priestorov.

Opíľovanie, no najmä vypíľovanie, drevín upravuje zákon. V prvom rade vlastníkovi pozemku ukladá, že sa má o dreviny na svojom pozemku starať, najmä ich ošetrovať a udržiavať v dobrom zdravotnom stave. Ak však vznikne odôvodnená potreba, je možné dreviny aj vyrúbať a to buď so súhlasom orgánu ochrany prírody, alebo bez takéhoto súhlasu. Ak sa na výrub dreviny vyžaduje súhlas, žiadateľ podá písomnú žiadosť tej

obci, v ktorej katastrálnom území dreviny rastú. Na základe podanej žiadosti s priloženými dokladmi, ktoré preukazujú vlastníctvo žiadateľa k pozemku, na ktorom dreviny rastú a po zaplatení správneho poplatku 10 eur (resp. 100 eur v prípade právnickej osoby) do obecnej pokladnice, začína správne konanie.

V odôvodnených prípadoch je jeho výsledkom rozhodnutie o súhlase na výrub konkrétnej dreviny. Jeho súčasťou je aj určenie druhu a množstva náhradnej výsadby. Ak sa dôvody uvedené v žiadosti pri obhliadke v rámci správneho konania nepotvrdia alebo nie sú splnené podmienky, ktoré stanovuje zákon o ochrane prírody, orgán ochrany prírody žiadosť zamietne a výrub nemožno uskutočniť. V niektorých presne stanovených prípadoch však možno uskutočniť výrub na vlastnom po-

zemku aj bez písomného súhlasu príslušnej obce. Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje napríklad: za hranicami zastavaného územia obce (tzv. extravilán) na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a súvislé krovité porasty s výmerou do 20 m², v rámci zastavaného územia obce (tzv. intravilán) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, a súvislé krovité porasty s výmerou do 10 m², na dreviny rastúce v ovocných sadoch alebo v záhradách.

Výrub drevín upravujú aj osobitné predpisy. V prípade drevín rastúcich v okolí vodných tokov je to Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov. Tento hovorí, že správca vodného toku musí zachovať prietokový profil, ktorý je vymedzený brehovou čiarou, udržiavať čistý, bez prekážok,

teda aj bez stromov a drevín. V ochrannom pásme vodných tokov (ten je podľa významu toku buď 5 alebo 10 metrov), ktoré slúži najmä k zabezpečeniu prístupu k toku, už povinnosť správcu toku zabezpečovať výrub nie je viazaná, táto patrí vlastníkovi. Rovnako ako drevná hmota na pozemku vyťažaná.

V tejto súvislosti vyvoláme so správcou toku Likavčianky rokovanie na určenie vlastníckych vzťahov k brehovému porastu v okolí likavskej pekárne a vyvoláme začatie správneho konania vo veci jeho výrubu, podobne ako tomu bolo v roku 2014, keď sa touto formou riešil čiastočný výrub v tejto lokalite a v roku 2013, keď rovnaký proces prebiehal v časti toku pozdĺž Družstevnej ulice.

Marián Javorka, starosta

STAVAJME NA DÔVERE A POROZUMENÍ

(dokončenie zo s.1)

riál Róberta Sliackeho nám prispela Nadácia Kia Motors Slovakia, vďaka ich finančnému príspevku vo výške 2 000 eur. Vďaka nadácii sa memorriál mohol uskutočniť.

Dve najvýznamnejšie žiadosti doposiaľ neboli vyhodnotené. Ide o žiadosť na riešenie havarijného stavu kotolne ZŠ s MŠ a žiadosť o vybudovanie zberného dvora v areáli Lesov SR oproti pekárni. Rozpočet týchto dvoch projektov je približne 250 tisíc eur. Myslím, že sa oplatí počkať. Tu je na mieste vysvetliť jednu skutočnosť. Častokrát, a to s tým najpochopiteľším úmyslom, píšem na tomto mieste o pripravova-

ných aktivitách a investičných projektoch. Vychádzam pritom zo základných potrieb obce a ponuky aktuálnych grantových schém, či výziev operačných programov ministerstiev. Keď sa podarí najstť vhodnú aktivitu na získanie externých zdrojov financovania a odobrí ju obecné zastupiteľstvo, okamžite začneme pracovať na podaní žiadosti, vybavovaní povolení a stanovísk, čakáme na schvalovací proces, priebežne vybavujeme stavebné povolenie prípadne prevod majetku. Po schválení nasleduje zdĺhavý proces verejného obstarávania a až potom sa dielo začne realizovať. Ubežne tak často rok i viac. V prípade vlni modernizo-

vaného zdravotného strediska to bolo šesť rokov. Ak teda do týchto novín napíšem, že pripravujeme výstavbu nového zberného dvora, neznamená to, že za mesiac ideme kopať základy a ťahať inžinierske siete. Ak je to nevyhnutné, základnú predprípravu vykonáme, ale potom sa čaká. Treba teda pochopiť, že to čakanie nie je rozmar, ale realita procesov, ktoré sa vyvíjajú.

Keď už píšem o dlhodobých aktivitách, treba pripomenúť, že v štádiu ukončenia je proces Zmeny a doplnkov územného plánu obce č. 2 a stále len v prípravnom štádiu je proces malých pozemkových úprav (komasácie) v lokalite Strážnik. Trvanie odhadujeme na dva roky.

Advent sa blíži a Vianočné sviatky bude cítiť na každom kroku, v každej domácnosti. Dovoľte mi preto zaželať vám ich pokojné a požehnané prežitie. Nech ich naplní láska a neha, oddych, rodinná pohoda a šťastie pod vianočným stromčekom, no najmä v našich srdciach. Rovnako nadchádzajúci rok nech je pre každého z nás čo najúspešnejší. Nech nás sprevádza dar pevného zdravia, hojnosti šťastia a naplnenia všetkých snov a túžob. Vďaka vám za všetko. Budme k sebe kritickí, no i zhovievaví. Stavajme na dôvere a porozumení, budme si navzájom oporou.

Marián Javorka, starosta

VZDALI SME POCTU NAŠIM JUBILANTOM

V piatok 26. augusta sme si uctili našich jubilantov, ktorí oslávili 65, 70, 75, 80 a viac rokov. Na oslavu našich jubilantov, ktorých bolo až 184, prijal aj pozvanie nový kaplán Lukáš Kutlák. Posedenie v Kultúrnom dome otvoril pekným príhovorom starosta obce a po slávnostnom obede i s prípitkom, obdaril všetkých oslávencov vecným darčekom v sume 10 eur. Spríjemniť popoludnie spevom prišla našim seniorom speváčka z

TV Šlágra Božanka piesňami z Jadranu. V rámci oslavy jubilantov udelil starosta obce Ferdinandovi Uhrinovi ako darček k 85-ročnému jubileu Cenu starostu obce za dlhoročné písomomaliarske zápisy do Pamätnej knihy obce Likavka. Je to naozaj obdivuhodné, že aj v takomto veku sa venuje zápisom do našej Pamätnej knihy, za čo mu úprimne ďakujeme.

Miroslava Raksová

SLEDUJTE DIANIE V LIKAVKE NA SVOJOM MOBILE

Obecný úrad neustále hľadá možnosti, ako čo najefektívnejšie informovať svojich obyvateľov o dianí v obci. Našou snahou je poskytnúť informácie aj ľuďom, ktorí sú celý deň v práci alebo mimo bydliska a nezachytia informácie z miestneho rozhlasu alebo úradnej tabule zverejnené v pracovnom čase. Priblížiť sa chceme aj častiam, kde zatiaľ miestny rozhlas nie je.

Pokiaľ máte k dispozícii mobilný telefón s operačným systémom Android alebo Apple, odteraz máte možnosť stiahnuť si zdarma z Google Play (Obchod Play) alebo App Store aplikáciu Likavka. Formou bleskových správ budete informovaní notifikáciami o vý-

padkoch prúdu, plynu či vody, organizovaných športových či spoločenských akciách. Pokiaľ nemáte dostupný miestny rozhlas na vašej ulici, alebo ste práve na dovolenke či kdekoľvek mimo obce alebo chcete mať všetky dôležité aktuálne informácie na jednom mieste stále po ruke, aplikácia Likavka je tu pre vás.

Inštalácia aplikácie je veľmi rýchla (aplikácia má iba 2 MB) a jednoduchá, nevyžaduje žiadne prihlasovanie alebo registráciu. Pri vyhľadávaní aplikácie v Google Play alebo App Store stačí zadať kľúčové slová Likavka. Snahou autorov bolo vytvoriť ľahko ovládateľnú a prehľadnú aplikáciu pre všetky

vekové kategórie občanov.

Hlavné funkcie aplikácie: Automatické okamžité upozornenie na novú správu priamo na vaše mobilné zariadenie formou vlastnej ikony (erbu Likavky) v lište notifikácií. Správy sa nezamiešajú medzi iné notifikácie a správy v rámci iných aplikácií; kontakty na samosprávu a iné subjekty v Likavke; odpočet dní do predmetného dňa; identifikácia neprečítaných správ; pokiaľ nie ste on-line, notifikácie o nových správach sa nestratia a budú doručené hneď ako sa Váš telefón pripojí na wifi alebo mobilné dáta, notifikácie a správy majú minimálnu veľkosť.

(red)

KTO ZÍSKAL CENU STAROSTU?

Starosta Likavky Marián Javorka udelil Cenu starostu obce v roku 2016 týmto jednotlivcom: Václavovi Kuckovi za záslužnú činnosť v prospech obce v oblasti záhradkárstva, ovocinárstva a šírenia pestovateľskej osvedy; Tobiášovi Pindurovi za vzornú reprezentáciu a dvojnásobný zisk titulu majstra Slovenska v stolnom tenise; Jánovi Kočibálovi za vzornú reprezentáciu obce a zisk bronzovej medaily v nadhode na Majstrovstvách Európy U-15.

(red)

RADOŠŤ Z CHODNÍKA

Určite sa každý poteší zo zveľadenia majetku alebo spríjemnenia okolia. To platí aj o tunajšej základnej škole s materskou školou. Všetci spolu sa snažíme o vytváranie príjemného a estetického prostredia nielen pre naše deti, ale aj pre vytváranie obohacujúceho pracovného prostredia pre zamestnancov. Aj tento rok sa našej materskej škole podarilo získať od Mondy SCP Ružomberok finančné prostriedky vo výške 500 eur na projekt Zlepšenie prostredia v mojom okolí. Túto finančnú čiastku sme využili na vybudovanie „kamenného koberca“ pred budovou materskej školy. Poďakovanie patrí aj Obecnému úradu v Likavke, starostovi Mariánovi Javorkovi, ktorý vždy ochotne pomôže a podporí správnu vec. Pretože realizácia tohto projektu si vyžaduje určitú odbornosť, prispeli svojimi znalosťami a zručnosťami aj prevádzkovo – hospodárski zamestnanci obce. Veríme, že vzájomná spolupráca medzi vedením školy a zriaďovateľom bude pokračovať aj naďalej.

Kolektív Materskej školy Likavka

POĎAKOVANIE

Nie po prvý raz sa stretli starí rodičia, na pozvanie svojich vnúčat, pri príležitosti mesiaca úcty k starším v ZŠ s MŠ v Likavke. Prišli do školského klubu detí, kde sa vnúčatá - žiaci predstavovali kultúrnym programom. Mnohým seniorom vyhrkli slzy radosti, že aj takýmto spôsobom si za pomoci pedagógov spomenuli na nich. Či to bolo pásmo básničiek, viňšovačiek, pesničiek a napokon aj tanca. K dobrej nálade prispelo hudobné duo Jožo a Filip svojimi pesničkami. Nakoniec si spolu zatancovali vnúčatá a starkí. Nechýbalo ani pohostenie, ktoré prispelo k príjemnému posedeniu. Veľká vďaka patrí všetkým účinkujúcim a pedagógom, ktorí deti pripravili na také milé a krásne odpolednie. Vďaka vyjadrujem za všetkých prítomných rodičov a starých rodičov.

Róbert Fajta

KARHÁME

parkovisko pred závozom Gremi - je to tam hrozné, ani autom sa tam nedá prejsť, parkujú všade, ďalej tie stromy pri pekární sú zanedbané a všetky tie konáre visia nad cestou, kade sa chodí autom a pešo. Na čo čakáte? Kým sa niečo stane? Tak sa mi zdá, že Mikuštiakova a Hviezdoslavova ako keby nepatrili Likavke.

(Milan Šuty)

OBNOVA ZARIADENÍ, DIDAKTICKÝCH POMÔCOK, MAĽOVANIE TRIED, VÝMENA OSVETLENIA...

MODERNIZUJEME PRIESTORY NAŠEJ ŠKOLY

Ani sme sa nenazdali a likavská škola začala písať už 55. kapitolu svojej existencie. V aktuálnom školskom roku 2016/2017 otvorila brány 258 žiakom z 13 tried. Osobitná pozornosť sa ušla 37 prvákovi, ktorí boli uvedení medzi školákov slávnostným pasovaním. Po tomto privítaní zasadli do školských lavíc plní očakávania.

Prípravy na nový školský rok však začali bezprostredne po skončení starého. Počas letného obdobia sa okrem upratovania a údržby vykonali aj práce, ktorými chceme zlepšiť stavebno - technický stav budov a skvalitniť prostredie, v ktorom vzdelávame a vychovávame našich žiakov. Začali sme

výmenou okien v školskej jedálni z južnej strany budovy, taktiež sme kúpili kuchynský robot. Po varnom kotle, kuchynskej stoličke a umývačke riadu pokračujeme v modernizácii vybavenia školskej jedálne. S prácami sme nezaháľali ani v budove II. stupňa, kde sme s pomocou obce v každej kmeňovej

triede zrekonštruovali hygienické kúty. Následne sme päť tried

obnovili aj maľovkou a výmenou osvetlenia, ktoré sme realizovali

z vlastných finančných prostriedkov s pracovníkmi obce a ďalšími odborníkmi.

S výrazným príspevom Ministerstva školstva SR sa podarilo získať finančné prostriedky na riešenie havarijného stavu strechy telocvične. Realizáciou zateplenia strechy a opravy strešného plášťa sa postupne zlepšujú aj tepelno - technické podmienky v budove telocvične. Rovnako sme mysleli aj na modernizáciu osvetlenia haly telocvične, kde boli staré svietidlá nahradené novými, úspornejšími ekvivalentmi.

V rámci vyučovacieho procesu sa žiaci aktuálne pripravujú na Testovanie 5 zo slovenského jazyka a matematiky. Ide o celoslovenské testovanie žiakov z uvedených predmetov. V tom minuloročnom sme boli úspešní, dúfam, že tento rok to nebude inak. Rovnako sa žiaci pod vedením pedagógov zapájajú do rôznych súťaží a aktivít. Z nich spomenieme výstavu Zdravie z našich záhrad či ochutnávku jablkového šalátu, ktorá sa stretla s veľkým úspechom alebo tiež aktivity ku Dňu školských knižníc či Svetovému dňu úsmevu. V spolupráci so Slovenským zväzom záhradkárov sme vysadili ovocné dreviny v areáli školy.

Žiaci tiež absolvovali exkurzie za modernými vedecko-technickými poznatkami do Steel Park Košice, Atlantis Levice, taktiež navštívili Havránok pri Liptovskej Mare a zaujímavé boli pre nich aj Múzeum a mučiareň Janka Kráľ v Liptovskom Mikuláši. Nevšednú návštevu z USA - Slovákov a Čechov, ktorí sú potomkami vysťahovalcov z bývalého Československa - sme privítali vďaka tanečnej škole Dvorana. Naši hostia nám predviedli ukážku country tancov, pričom mnohí žiaci si tieto tance vyskúšali spolu s nimi.

Zo športovej oblasti spomeniem víťazstvo dievčat v okresnom kole v cezpoľnom behu a ich postup na krajské kolo. V strelbe zo vzduchovky sa naši žiaci v okresnom kole umiestnili na 2. mieste. Žiaci 4. ročníka sa zúčastnili na plaveckom výcviku a ich usmiate tváre svedčili o tom, že všetci ho úspešne zvládli.

V školskej družine je zapísaných 87 žiakov v troch oddeleniach. Zvlášť obľúbenou je ranná družina, kde je možnosť osviežiť sa výborným čajom a prípadne doplniť tie úlohy, na ktoré sa doma zabudlo. Neopomenuli sme však, že október je mesiacom úcty k starším, pretože vychovávateľky pripravili pre starých kultúrne podujatie, na ktoré sa žiaci poctivo pripravovali a napokon sa predstavili so svojím programom básní, piesní a tancov. Potešila hojná účasť i príjemná atmosféra celého podujatia.

Materská škola, ktorú navštevuje 63 detí v troch oddeleniach, je členom Združenia pedagógov zo škôl s regionálnou výchovou. V nedávnom období získala akreditáciu za tvorivý a inovatívny prístup v práci s najmenšími v oblasti regionálnej výchovy a zachovávaní tradičnej ľudovej kultúry. Realizuje mnoho podujatí ako je Vynášanie Murieny, Stavanie májov, vystúpenie na Detskom folklórnom festival. Nedávno to boli tvorivé dielne, na ktorých sa zúčastnili aj rodičia. V rámci skvalitnenia výchovného procesu postupne obnovujeme zariadenie aj didaktické pomôcky tak, aby naši najmenší boli pripravení na úspešný prechod zo škôlky do školy. Čo sa týka stavebno - technických úprav, realizovali sme prekrytie vstupu do materskej školy a vybudovaním nového chodníka sa zlepšili podmienky pred celou budovou.

Veľký dôraz kladíme aj na práce nevyhnutné k bežnému chodu a neustálemu udržiavaniu budov. Žiaci sa zapájajú do kultúrnych podujatí a rôznych súťaží, čím nám robia radosť.

Ľuboš Birtus, riaditeľ školy

MÁME NA KRAMARISKÁCH PAMÄTNÝ HÁJIK K 10. VÝROČIU VZNIKU ČSR?

Pomôžte zistiť hodnoverné informácie o pamätníku pri Likavke, ktorého vznik sa viaže k desaťročnému jubileu vzniku Československej republiky

Už 98 rokov od vzniku Československej republiky sme si pripomenuli 28. októbra. Pri surfovaní po internete som natrafil na tento text z časopisu Lesník č. 2/2009: Na základe výnosu Ministerstva zemédelství ČSR - Ústredného riaditeľstva štátnych lesov v Prahe č. 17061-V/17/1928 zo dňa 15. 5. 1928 sa nariadilo všetkým riaditeľstvám štátnych lesov a statkov v ČSR založiť jubilejné hájiky na počesť 10. výročia trvania ČSR.

TRVALÉ OZNAČENIE 1928

Hájiky sa mali založiť na vhodnom mieste v primeranej veľkosti a mali byť opatrené kamennými pamätníkmi s trvalým označením roku 1928. Výber drevín mal byť vhodným pre dané stanovište avšak odlišne od okolitého lesa. Hájiky mali byť založené ešte v danom roku, o čom mali riaditeľstvá podať hlásenie k 1. 6. 1928. Za ministra zemédelství výnos podpísal Dr. Šiman.

ZHODA PRIAZNIVÝCH OKOLNOSTÍ?

Jubilejné hájiky k 10. výročiu trvania prvej ČSR boli v zmysle spomenutého nariadenia

ministerstva vysadené vo všetkých vtedajších riaditeľstvách štátnych lesov a statkov v rámci ČSR. V dôsledku neskorších štátno - politických zmien i vojnových udalostí ich však postihol neradostný osud, upadli do zabudnutia. Nezaujímam a absencia následnej starostlivosti o pamätné hájiky či stromy zapríčinila ich postupný zánik. Za zachovanie niektorých takýchto živých pamätníkov, prípadne len ich torz, môžeme vďačiť len šťastnej náhode alebo zhode priaznivých okolností.

Nakoľko sa už nejaké obdobie zaujímam o niečo podobné, dopadol som k presvedčeniu, že v Likavke na Kra-

marisku je takýto háj založený. Je tam kameň s nápisom 1928 a v kruhu okolo neho sú zasadené listnáče - lipy. Po opytovaní sa na predmetný háj u starších Likavčanov som sa nedozvedel nič alebo len nehodnoverné informácie. Pamätám si ako žiak základnej školy na oslavy a divadelné predstavenie likavských ochotníkov v hájiku. Na to si spomínajú aj niektorí mladší spolužiaci. Ale pri akej príležitosti to bolo, nespomíname. V kronike sa taktiež nič nedečítame, len o oslave 50. výročia vzniku ČSR. Ešte mi ostáva archív Štátnych lesov v Párnici a Štátny archív v Bytči.

VOPRED ĎAKUJEM...

S mojím zistením v archívoch, prípadných informáciách od obyvateľov by som vás rád informoval v nasledujúcom vydaní Likavanu. Už teraz ďakujem za prípadné informácie. Verím, že táto pamiatka sa nestane predmetom vandalizmu.

Róbert Fajta, predseda ZO SZPB Likavka

ROZLÚČKA S LETOM ZNOVU NESKLAMALA

Diváci si zaspievali hity Desmodu, Dominiky Mirgovej či skupiny Ploštín Punk

Posledný augustový víkend patril v obci Likavka k tým, na ktorý návštevníci len tak rýchlo nezabudnú. Tohtoročná rozlúčka s letom sa pripravovala veľmi ťažko, nakoľko minuloročná mala veľký úspech a ohlasy.

Vymyslieť zaujímavý program, s ktorým by sme oslovili čo najširšiu verejnosť, aby si naozaj každý prišiel na svoje, nie je také jednoduché. Dať tomu vyššiu úroveň je ešte ťažšie. Pôvodne sme pripravovali len jednoduchú akciu, ale šťastena nám priala. Opäť sme uspeli v podanom grante a získali finančnú podporu z Európskej únie

Poradie: 1. miesto - S team, 2. Starí páni, 3. Biedne stroje.

Samozrejmosťou boli atrakcie a sprievodný program pre deti na pomocnom futbalovom ihrisku, nechýbali vecné a sladké odmeny pre každého zúčastneného. Zasúťažiť si prišlo celkovo až 190 detí. Chceli sme do súťaží zapojiť čo najviac našich ratoleší, preto sme

čatá. Pre všetky súťažiacie deti boli pripravené pekné ceny - futbalové lopty, medaily a nechýbala ani sladká pozornosť.

Detí bolo dosť, čo nás teší, pretože sme ich vytiahli od počítačov či mobilov.

Vítazi: 1. miesto - družobná návšteva z Poľska, 2. miesto - Derby star - domáce deti a 3. miesto si opäť vybojovali Poliáci.

SPESTRENIE PROGRAMU

Sprievodné podujatia spestrili náš program. Jednou z nich bola

súťažiaci. Za hojnej diváckej kulisy a podpory sa súťažiacim v príjemných melódiách v podaní Martina Jakubca a Božanky ozaj dobre súťažilo. Kto vyhral?

1. miesto - Hudbička, 2. miesto obsadilo Kultúrne stredisko, v ktorom si zasúťažil aj starosta obce s pracovníkmi kultúrneho strediska a 3. miesto patrilo Amatérom. Čo sa týka súťaží, uvítali by sme, aby sa ľudia nehanbili si zasúťažiť, veď ide o zábavu, nie o víťazstvo. Preto sme sa rozhodli zapojiť so starostom do súťaže vo varení pirohov.

PRE VŠETKY GENERÁCIE

Záverečný deň, nedeľa, ponúkla hviezdny koncert na pôde OŠK Likavka. V rámci neho si viac ako 2000 divákov užilo vystúpenie stále populárnejšej speváčky Dominiky Mirgovej, liptovských folkrockových harcovníkov Ploštín Punk a nitrianskej rockovej skupiny Desmod. Pri poslednej pesničke Desmodu V dolinách nám až slzy tiekli, atmosféra spievajúceho davu bola fantastická. Koncert vyvrcholil veľkolepým ohňostrojom, ktorý si užili najmä deti. Ohňostroj sym-

bolizoval hlavné poslanstvo podujatia - partnerstvo v Európe.

DEŇ PLNÝ SÚŤAŽÍ

Sobota bol deň plný súťaží určených pre dospelých, ale hlavne pre deti. Areál futbalového štadióna OŠK naozaj žil. Do futbalového turnaja neregistrovaných hráčov sa zapojilo šesť družstiev: za Kultúrne stredisko hrali KD Starí páni, za hokejbalistov Biedne stroje, za Liskovú MO SNS, za Ružomberok KDH, delegácia z Poľska - GLKS Wilkowiec a S - Team. Hralo sa na dvoch skrátených ihriskách so skráteným hracím časom 2 x 15 minút.

využili aj nové multifunkčné ihrisko v areáli školy a pripravili sme turnaj v detskom minifutbale. Sedem detských družstiev si v ňom zmeralo sily, bolo sa na čo pozerieť. O futbal prejavili záujem aj diev-

celodenná výstava králikov a hrabavej hydiny, ktorú pripravila priamo v areáli OŠK ZO SZCH Likavka. Bolo to ako také mini ZOO pre deti. Svoj priestor dostali aj záhradkári. V areáli školy nám pripravil odbornú prednášku a ukážku letného rezu Okresného výboru Slovenského zväzu záhradkárov Ružomberok. Prítomným prednášal predseda Republikového výboru Slovenského zväzu záhradkárov Eduard Jakubek.

VARENIE PIROHOV

Vyvrcholením sobotňajších súťaží bola súťaž vo varení bryndzových pirohov. Súťažilo sedem trojčlenných družstiev: Hudbička, Kultúrne stredisko, Materská škola, Amatéri, SNS Lisková, Nemčekovci a Gymnazistky. Bryndzové pirohy sa varili na ohnisku v kotlíkoch. Základné suroviny dodala obec, ostatné ingrediencie si priniesli

bolizoval hlavné poslanstvo podujatia - partnerstvo v Európe.

DOBRÉHO JE VIAC

Najlepšia odmena pre organizátora je spokojnosť divákov, čo sa nám naozaj podarilo. Samozrejme, ľudia sú vždy aj nespokojní, ale toho dobrého bolo oveľa viac. Veríme, že Likavka nájde finančné zdroje aj na budúci rok, lebo ľudia sa už teraz tešia a prestať sa v tom najlepšom nedá. Už teraz dostávame podnety, koho by sme mohli osloviť na koncert v budúcom roku.

Naším práním je, aby sa účinkujúci a diváci u nás dobre cítili a šírili dobré meno o Likavke, aby k nám ľudia radi chodili. Ďakujeme všetkým za úžasnú atmosféru.

Miroslava Raksová

Naším

práním je,
aby sa účinkujúci
aj diváci u nás dobre
cítili, aby šírili
dobré meno o Likavke,
aby k nám ľudia
radi chodili.
Ďakujeme všetkým
za úžasnú atmosféru.

POZÝVAME MEDZI NÁS ĎALŠÍCH KAMARÁTOV

Viac radosti je názov novej ročnej témy, ktorú budú deti spoznávať na stretnutiach, táboroch a iných eRko akciách. Téma nadväzuje na minuloročnú S láskou zmeňme aspoň kúsok zeme, keďže po skutku milosrdenstva, čiže skutku dobra voči niekomu prichádza radosť z tohto skutku v našom srdci.

Náš nový eRko rok, 20. jubilejný, začal plynúť v septembri. Spolu s animátormi sme ho začali na spoločnej Víkendovke v Turíku. Témou bolo Žime spoločenstvo. Premýšľali sme nad tým čo by sme priniesli do nášho spoločenstva a čím by sme zlepšili vzťahy v našom eRko spoločenstve. Návštevou nás poctili a povzbudili aj naši priatelia zo spoločenstva Emanuel z Ružomberka, taktiež dlhoročný eRkár, teraz už

sympatizant eRka a riaditeľ Gospel-talentu Lukáš Marták. Za ich službu im ďakujeme. Víkendové dni s nami strávil aj náš kaplán Lukáš Kutlák. Od septembra začali aj detské sväté omše v novom čase, každý utorok o 17:30. O hodinu skôr sa deti stretávajú v detskom zbore na fare. Odštartovali sme aj eRko stretnutia v dvojtyždňovom intervale každý štvrtok. Párny štvrtok sa stretávajú naše mladšie deti o 15:30 v pasto-

račnej miestnosti, v nepárny štvrtok sa stretávajú staršie deti (5. – 7. ročník základnej školy).

Pozývame medzi nás ďalších kamarátov, aby sa nebáli a pridali sa k nám či už na stretnutia, zbory, detské omše a pomohli nám vytvoriť žijúce otvorené spoločenstvo. Nedávno sa naši najstarší 12 až 15-roční dievčatá a chlapci začali stretávať na eRkurze, ktorý ich pripraví na službu v našom spoločenstve. Do pozornosti dávame aj našu eRko stránku www.erkolikavka.eu, kde nájdete novinky z nášho spoločenstva, pripravované akcie a rôzne fotky z našich tohtoročných letných táborov. V týchto dňoch sme začali aj prípra-

vu na celoslovenskú kolednícku akciu Dobrá novina, ktorú začneme cez Vianočné sviatky. Tento rok deti koledovaním podporia projekty chudobných afrických štátov Etiópie, Kene, Južného Sudánu, Rwandy a Ugandy. O projekte pomoci sa dočítate na stránke www.dobranovina.sk.

Chceli by sme sa poďakovať všetkým Likavčanom, darcom a prispievateľom za podporu našej činnosti v hnutí. Vďaka patrí aj animátorom, ktorí svedomito vykonávajú svoju dobrovoľnícku službu a pričiňujú sa o rast detí a mládeže.

Matúš Šuľa

*Smutné však bolo naše zistenie,
že v kontraste ku kráse a výdobytkom
Baku bol zvyšok tejto zaujímavej krajiny
hospodársky veľmi zaostalý.*

Vo väčšine miest vládne absolútna chudoba,

MARTIN BIRTUS

REPORTÁŽ

Po predchádzajúcich zaujímavých výletoch, ktoré sme s bratrancom Timkom a jeho otcom Milošom už absolvovali, sme aj tento rok uvažovali, čo ideme podniknúť. Jedným z nápadov bolo vycestovať do Ázie a navštíviť zakaukazské štáty Azerbajdžan, Gruzínsko a Arménsko.

PRECESTOVALI SME ZAKAUKAZSKO

A keďže sa nám tento plán všetkým pozdával, neváhali sme ho realizovať. Nakoľko pre vycestovanie do Azerbajdžanu sú potrebné víza, museli sme sa príprave na cestu venovať trochu skôr. Na Slovensku sa ambasáda nenachádza, a tak je nutné po víza ísť do susedného Rakúska. Po menších problémoch sa nám ich podarilo získať, a tak sme mohli začať našu púť.

Z Budapešti sme prileteli do hlavného mesta Azerbajdžanu, približne dvojmiliónového mesta Baku. Hneď na úvod sme spoznali miestnu ohotu a podnikavosť zároveň. Keďže sme mali tri veľké škafule, v ktorých boli bicykle, a potrebovali sme sa dostať do centra mesta, okamžite sa okolo nás zbehli miestni, aby nám pomohli. O Baku by sa dalo povedať, že je akosi výkladnou skriňou celého Azerbajdžanu. V meste máte možnosť vidieť moderné vysoké budovy, upravené parky, nekonečne dlhú promenádu popri Kaspickom mori, honosné podchody celé vy-

budované z mramoru, či tie najluxusnejšie autá sveta. Toto mesto oplýva tiež množstvom pamiatok, ako sú napríklad Palác širvanšachov, mestská pevnosť či samotné historické centrum. V roku 2015 sa v Baku konali prvé Európske hry, na ktoré si dnes možno spomenúť iba pohľadom na opustené športoviská. V súčasnosti sú dominantou moderného mesta Plamenné veže, ktoré sú známe vďaka nočnej svetelnej šou. Vtedy totiž vďaka výkonným LED obrazovkám, umiestneným na celom povrchu veží, pripomínajú horiace plamene alebo ponúkajú

obdivovateľom pohľad na žiariacu azerbajdžanskú vlajku.

Smutné však bolo naše zistenie, že v kontraste ku kráse a výdobytkom Baku, bol zvyšok tejto zaujímavej krajiny veľmi hospodársky zaostalý. Na väčšine miest vládne absolútna chudoba, ľudia sa živia len pestovaním plodín a chovom zvierat. Cesta vlakom z Baku na hranice s Gruzínskom, čo je necelých 500 km, trvá okolo 12 hodín. Príroda je tu nádherná a extrémne členitá. Z mínusových hodnôt (Baku -28 m) sa máte možnosť dostať do výšok 3000 - 4000 m.

GRUZÍNSKO

Z Azerbajdžanu sa priamo do Arménska kvôli konfliktu dostať nedá, preto musíte voliť cestu buď cez Irán, alebo cez Gruzínsko. My sme si vybrali tú druhú možnosť. Hranice sme

prešli na miestne pomery a zvyky dosť netypicky, a to na bicykli. Absolvovali sme všetky vstupné kontroly. Vojaci na hraniciach boli dosť udivení z našich dopravných prostriedkov, lebo tento druh dopravy tu nie je veľmi rozšírený. Prešli sme však kontrolami bez väčších komplikácií a vybrali sme sa smerom na hlavné mesto Gruzínska, Tbilisi. Po ceste do tohto mesta sme opäť natrafili na zakaukazskú pohostinnosť a ohotu. Keď sme v noci na bicykloch dorazili do Telavi, hlavného mesta oblasti Kakheti a blúdili sme po námestí, okamžite k nám pribehol pán, ktorý nás zaviedol do krásneho domu. Tam sme mohli prespať v prepočte za zhruba 6 - 7 eur. Kakheti je historická oblasť ležiaca vo východnej časti Gruzínska a ako sme sa dozvedeli, známa je vďaka vychýrenému vínu. Na druhý deň sme vyrazili ďa-

lej, no asi na 25-kilometrovom stúpaní nás chytila neuveriteľná búrka, a tak sme skúsili stopnúť niektorú z dodávok, čo išli okolo nás.

A opäť sa ukázala ochota a chlapík nás odviezol až do Tbilisi. Síce sme sa v trojmiestnom aute tlačili vpredu štyria a zákruty sme rezali za zvukov tureckej hudby, ale cení sa jeho dobrá vôľa a neoceniteľná pomoc v danej chvíli. Keď sa však človek nemôže spoľahnúť na pomoc domácich, existuje v regióne bývalého ZSSR aj iná možnosť dopravy, a to podomácky upravené mikrobussy maršrutky.

ZASTAVIA KDEKOĽVEK

V nich je však stanovená pevná cena lístka a vôbec nezáleží na tom, či cestujete jednu zastávku alebo absolvujete celú trasu, platíte rovnako. Výhodou ale je, že vodiči tejto „MHD“ sú ochotní zastaviť kedykoľvek a kdekoľvek, stačí len, že zdvihnete ruku. Mesto Tbilisi sa rozlieha okolo rieky Kura a má vyše milióna obyvateľov. Nachádzajú sa v ňom svetoznáme kúpele zo 17. storočia. Miestni obyvatelia sú na kúpele oprávnené hrdí. V kúpeľoch sa liečilo množstvo svetových osobností. Medzi najznámejšie z nich určite patrí ruský spisovateľ Alexander S. Puškin, ktorý o kúpeľoch napísal: „V živote som nezažil nič rozkošnejšie ako tbiliské kúpele.“ My sme si ich samozrejme vyskúšali tiež a bol to nezameniteľný zážitok. Užili sme si to do sýtosti, lebo voda zapnutá počas celého dňa tu vôbec nie je samozrejmosťou. Voda je v tomto kraji vzácna, a preto s ňou domáci narábajú šetrne.

V meste sme bývali u chlapíka menom Avto. Na to človek, ktorý je za každú srandu a mali sme obrovské šťastie, že sme ho spoznali. Zobral nás dokonca na zápas predkola Ligy majstrov, kde si domáci tím FC Dinamo Tbilisi zmeral sily s aktuálnym účastníkom najprestížnejšej futbalovej súťaže sveta, Dinamom Zagreb. Bolo ohromné sledovať miestnych, ktorí sú pri povzbudzovaní svojich hráčov neobyčajne temperamentní.

ARMÉNSKO

Do Jerevanu, našej predposlednej zastávky na tomto výlete, sme sa vybrali nočným vlakom bez bicyklov. Tie sme si nechali v garáži u nášho priateľa v Tbilisi. Do Gruzínska sme sa tak či onak museli vrátiť, lebo sme odtiaľ odlietali späť domov. Čo sa týka Arménska, je to hornatá, približne trojmiliónová krajina, ktorá je na tom v porovnaní s ostatnými navštívenými krajinami po ekonomickej stránke asi najhoršie, ale to neznamená, že nemá čo ponúknuť. Práve naopak. Nachádza sa tu neskutočné množstvo krásnych starých kláštorov a chrámov. Niektoré z nich pochádzajú aj z 1. storočia.

Keď mám spomenúť len zopár nami navštívených, tak to musí byť Geghard, Garni či Ečmiadzin, ktorý je tiež nazývaný aj arménsky Vatikán. Navštívili sme aj kláštor Khor Virap, kde na jeho mieste už v roku 642 stála prvá kresťanská kaplnka. Tento kláštor leží priamo pod viac ako päť-

morskej výške 1 900 m. Je to medzi domácimi obľúbená dovolenková destinácia, aj keď na naše pomery je voda v ňom neskutočne studená. Zistili sme to na vlastnej koži, keď sme pri ňom strávili noc a niekoľkokrát sme sa v ňom aj vykúpali. Na ďalší deň sme sa chceli dostať na-

tisícovou tureckou horou Ararat. Na horu, na ktorej podľa legendy pristála Noemova archa, nie je možné kvôli napätým vzťahom vystúpiť z arménskej strany. Je to možné iba z tureckého územia, ale tiež len s drahým povolením. Pre väčšinu obyvateľov tejto zakaukazskej krajiny je teda výstup na bájný vrch iba nespĺneným snom. Aj napriek tomu je po tejto hore pomenované azda všetko od čaju cez vodu až po obchody. Ďalej naše kroky smerovali do Náhorného Karabachu. Je to medzinárodne neuznaný štát v juhozápadnom Azerbajdžane, aj keď už vyhlásil nezávislosť. Aktuálne je pod kontrolou Arménska.

Na vstup na toto územie sú potrebné víza, ktoré je možné si vybrať priamo v Jerevane. Počas cesty prakticky nejedete po rovine, keďže sa tam nachádzajú obrovské pohoria. O územie, o ktoré vládne konflikt medzi Arménskom a Azerbajdžanom, nie je veľký turistický záujem, skôr je to taký cestovateľský bonbónik. Ani sme sa tam dlho nezdržali a v podstate už na druhý deň sme si vychutnávali krásu jazera Sevan. Ide o najväčšie jazero v Arménsku a rozprestiera sa medzi horami v nad-

späť do Tbilisi a zvolili sme cestovanie v miestnom štýle. Spoznali sme totiž staršieho pána, ktorý vlastnil staré ruské, v týchto oblastiach aj v dnešnej dobe veľmi populárne vozidlo Lada 2107. Absolvovali sme na ňom približne 250 km.

ZNOVU GRUZÍNSKO

Večer sme opäť dorazili k nášmu tbiliskému priateľovi, u ktorého sme mali bicykle a zostali sme tam ešte dva dni. Za ten čas sme navštívili aj mestečko na hraniciach s Ruskom menom Kazbegi. Nad týmto mestečkom, ktoré nemá viac ako 2000 obyvateľov, sa týči obrovská hora Kazbek. Je to vlastne vyhasnutá sopka a má výšku viac než 5000 m. Našou ďalšou zastávkou bolo mesto Gori, známe ako rodisko Josifa V. Stalina. Medzi turistami je obľúbené najmä vďaka múzeu, ktoré je venované práve tomuto významnému gruzínskemu rodákovi. Múzeum je naozaj prepracované a oplatí sa ho vidieť. Na ploche viac ako 3500 m² je dokonale spracovaný život slávneho vodcu. Pred múzeom sa nachádza jeho rodný dom, ktorý je na pôvodnom mieste či dokonca jeho osobný vagon.

Postupne sme doputovali až do mesta Kutaisi, odkiaľ sme odlietali naspäť do Budapešti. Druhé najväčšie gruzínske mesto je obľúbené hlavne u turistov z Poľska, Maďarska a okolitých krajín, keďže sa tam dá dostať za malé peniaze. Nemáte tu však problém natrafiť aj na Slovákov. Neďaleko mesta sa nachádza historický kláštor Gelati či prírodná rezervácia Sataplia.

Keďže sme mali ešte trochu času, bicykle sme nechali v meste Kutaisi a vlakom sme sa vybrali na pobrežie Čierneho mora do mesta Batumi. Je to asi najväčšie letovisko na pobreží gruzínskeho územia. Zdržali sme sa tam tri dni a už sme si tu užívali ako dovolenkári - celodenným ničnerobením. Oddychnutí sme sa vrátili do Kutaisi, aby sme všetko pripravili na náš odchod. Najväčší problém bol zohnať tri dostatočne veľké škatule, do ktorých by sa zmestili bicykle. Ako som už spomínal, bicyklovanie tu zrovna nepatrí k obľúbeným športom, a tak je obchodov s týmto športovým vybavením ako šafranu.

Chodili sme po celom meste a hľadali sme všelijaké odpady z kartónov, aby sme mohli poskladať akú - takú krabicu a znášali sme si ich do ubytovne, kde sme spávali. Keď sme ich mali už dostatok, pustili sme sa do skladania a výsledok bol naozaj prekvapivo dobrý. Avšak náš ďalší problém súvisel s prepravou bicyklov na 20 kilometrov vzdialené letisko. S tromi 25 kilovými škatuľami sme to rozhodne nemali jednoduché. Obchodný duch domácich opäť nesklamal a zohnali sme si chlapíka s mikrobusedom, ktorý bol natoľko ochotný, že aj s vedomím porušenia zákona nás prepravil umiestnených medzi krabicami.

Na malé kutaiské letisko, odkiaľ odlietajú tak dva až tri lety za deň, sme teda prišli v noci. Čo treba vyzdvihnúť je vybavenosť letiska a osobne si myslím, že na takom letisku už dlho nebudem. Cestujúci, ktorí leteli neskoro v noci alebo skoro ráno, mali k dispozícii ležadlá, vďaka ktorým sa mohli pokojne vyspať a nemuseli spať posediačky na lavičkách, ako to na letiskách býva zvykom.

TOĽKO ZÁŽITKOV ZA JEDEN DEŇ...

Tento výlet sme ukončili v Budapešti, kam po nás prišlo auto a išli sme domov. Tohoročný výlet sa nedá porovnať ani s jedným, čo sme absolvovali predtým. Skrátka, sú to krajiny, ktoré sa isto oplatí vidieť, pokiaľ je možnosť. Toľko zážitkov, čo tam zažijete za jeden jediný deň, nezažijete tu v našich európskych podmienkach ani za týždeň. Bola to spleť fascinujúcich a neopakovateľných dojmov priam vhodných do našich cestovateľských denníkov. Som vďačný všetkým, ktorí mi umožnili tam byť.

Lieky sú neodmysliteľnou súčasťou každej domácnosti, preto by sme mali dodržiavať určité zásady pri ich skladovaní a uchovávaní, pri správnom užívaní, ako aj pri ich znehodnocovaní. V domácej lekárnicike sa väčšinou nachádzajú lieky z týchto skupín: proti bolesti, na prechladnutie a horúčku, na bolesť hrdla, na alergie, na kašeľ, očné a ušné lieky, proti nadúvaniu, na podporu trávenia, proti prekysleniu žalúdka, na zápchu, proti hnačke a iné lieky podľa individuálnych potrieb každého človeka; prostriedky na ošetrovanie rán – dezinfekčný prípravok, obvädná /sterilná a elastická/, leukoplast a náplaste, gázové štvorce, ostatné pomôcky – trojrohá šatka, teplomer, nožnice, pinzeta, chirurgické rukavice.

Zásady skladovania

Pri skladovaní a uchovávaní liekov by sa mali dodržiavať tieto zásady: lieky skladovať osobitne od ostatných vecí v domácnosti, nikdy neskladovať lieky spolu s potravinami, všetky lieky skladovať mimo dosahu detí, lieky skladovať na bezpečnom mieste, najlepšie v uzamykatelných nádobách alebo priestoroch, v domácej lekárnicike neskladovať lieky, ktoré užívate pravidelne na liečbu chronických ochorení, neskladovať spolu s humánnymi liekmi lieky, určené pre zvieratá, lieky uchovávať na tmavom, su-

chom mieste pri vhodnej teplote (väčšinou 15 - 25°C); skladovanie liekov v kuchyni alebo kúpeľni nie

treba poznať svoje lieky (názov, farbu liekov, dávkovanie, na čo sú určené); v prípade nepredvída-

kárni; nespotrebované lieky nevyhadzovať do smetného koša v domácnosti, môže ich nájsť dieťa, okrem toho sa kontaminuje životné prostredie; nespotrebované lieky odovzdávať v lekárni bez vonkajších obalov a príbalových letákov, ich likvidácia je rovnaká ako u bežného odpadu (separovanie podľa druhu – papier, sklo, plasty).

AKO SKLADOVAŤ A UŽÍVAŤ LIEKY

Premiérový ročník sympatického futbalového turnaja spomienkou na výborného futbalistu a skvelého človeka

je vhodné, nakoľko môže dôjsť k ovplyvneniu vlastností liekov vplyvom vlhkosti; lieky skladovať a uchovávať v pôvodných baleniach, spolu s príbalovými letákmi, obsahujúcimi informácie pre pacienta, ktoré môžu byť kedykoľvek potrebné; pravidelne kontrolovať dobu použiteľnosti liekov v domácej lekárnicike.

Správne užívanie liekov - najdôležitejšie zásady

Lieky neviazané na lekársky predpis užívať iba v opodstatnených prípadoch, mať na pamäti, že lieky nie sú potraviny, pri ich nesprávnom užívaní môže dôjsť k poškodeniu zdravia, intoxikácii až k smrti; pred užívaním lieku si vždy prečítať príbalovú informáciu pre pacienta; liek užívať a dávkovať správne, vyhnúť sa odhadovaniu (napr. pri nalievaní sirupu a kvapiek), lieky viazané na lekársky predpis pre osobu, ktorej sú určené, treba dostatočne zreteľne označiť a oddeliť od iných liekov v domácej lekárnicike z dôvodu omylu alebo zámeny pri užívaní,

ných účinkov po užití lieku, prestať ho užívať, o ďalšom postupe sa poradiť so svojím lekárom; ak chcete užiť liek, vybrať krabičku pri dostatočnom osvetlení, ak nosíte okuliare, poriadne si prečítať názov, nebrať lieky po pamäti - môže dôjsť k zámene; v prípade náhodného alebo mylného užitia lieku, kontaktujte svojho lekára, v závažnejších prípadoch záchrannú zdravotnú službu; lieky na lekársky predpis určené jednej osobe nemá užívať iná osoba ani v prípade rovnakých príznakov ochorenia; neužívať lieky so zmenenou konzistenciou, farbou, chuťou, vôňou; s ohľadom na zdravý vývin dieťaťa, neužívať lieky priamo pred ním, podľa veku mu potom náležite vysvetliť, pre koho a na čo sú lieky určené, neužívať lieky po uplynutí doby použiteľnosti, pokiaľ sa vám niektoré lieky minú, je vhodné ich doplniť, aby boli v prípade potreby k dispozícii.

Znehodnocovanie liekov

Lieky nespotrebované v dobe použiteľnosti treba odovzdať v le-

kárnici; nespotrebované lieky nevyhadzovať do smetného koša v domácnosti, môže ich nájsť dieťa, okrem toho sa kontaminuje životné prostredie; nespotrebované lieky odovzdávať v lekárni bez vonkajších obalov a príbalových letákov, ich likvidácia je rovnaká ako u bežného odpadu (separovanie podľa druhu – papier, sklo, plasty).

Aké základné lieky a pomôcky by sa mali v domácej lekárnicike nachádzať?

Proti bolesti, na prechladnutie a horúčku, na bolesť hrdla, na kašeľ, na alergiu; očné kvapky a masť, ušné kvapky; proti nadúvaniu, na podporu trávenia, proti prekysleniu žalúdka, na zápchu a proti hnačke; na ošetrovanie rán: dezinfekčný prípravok, obvädná (sterilná a elastická), náplasti, leukoplast a sterilné gázové štvorce; ostatné pomôcky: trojrohá šatka, teplomer, nožnice, pinzeta, chirurgické rukavice.

Pravidelne kontrolujte obsah domácej lekárniciky a raz až dvakrát ročne dobu použiteľnosti skladovaných liekov. Pred každým užívaním skontrolujte dátum spotreby lieku. Pokiaľ si nie ste istí, pridte si dať skontrolovať obsah domácej lekárniciky do lekárne.

Ivica Blahútová

KALENDÁR J. GURÁŇA O VLKOLÍNCI

Náš známy maliar Ján Guráň je autorom nového kalendára o Vlkolínci, ktorý slávnostne pokrstil primátor Ružomberka Igor Čombor v osade UNESCO v nedeľu 25. septembra, kedy sa tam uskutočnilo aj Poďakovanie za tohtoročnú úrodu. Zaujímavé dielo približuje Vlkolíncec očami tohto umelca z Likavy, ktorý maľuje dedinku pod Sidorovom už približne 15 rokov. Dvanásť mesiacov, dvanásť motívov a pohľadov na Vlkolíncec v rôznych ročných obdobiach. Kalendár dýcha farbami a vyžaruje z neho pestrosť a zachytáva osadu vo svojej plnej kráse.

(md)

HODNOTÍME JESEŇ: OČAMI PREDSEDNÍČKY AJ HRÁČOV

Po skončení jesennej časti futbalovej prvej triedy sme sa pozreli do kuchyne OŠK Likavka

POHĽAD PREDSEDNÍČKY

Odohratú jesennú časť súťažného ročníka hodnotím veľmi pozitívne. Pod vedením nového trénera Jána Čača a s doplnením posílame začali hrať pekný kombinačný futbal, čo ma veľmi teší. Čo hralo proti nám a s čím si neporadíme je dlhodobé zranenie nášho brankára a niektorých hráčov, ale aj ich pracovná vyťaženosť alebo aj iné športové aktivity, ktoré občas nedovolia hráčom odohrať zápas, čo sa podpísalo aj na zbytočne strategických bodoch. Tu sa musím poďakovať brankárovi Dávidovi Breyerovi, že bol ochotný nám pomôcť.

Počas zimnej prestávky by sme chceli doplniť káder, aj keď v dnešnej dobe to bude veľmi ťažké, nakoľko získať nového hráča bez finančnej odmeny je náročné. Ale veríme, že sa nám podarí nájsť zaniatených hráčov ako sú naši futbalisti, ktorí nehrajú ako v iných kluboch za peniaze, ale pre potešenie k futbalu. Cez zimnú prípravu sa budú chlapci pripravovať v školskej telocvični, za čo sme veľmi vďační riaditeľovi základnej školy. U dorastencov chceme pochváliť trénera Miroslava Luptáka,

že sa mu podarilo stabilizovať a rozšíriť káder. Žiakov a ich trénerov Róberta Bielešča a Milana Trečera chceme pochváliť za pokroky, ktoré oproti minulému roku nastali a sú viditeľné. V závere sa chceme poďakovať našim fanúšikom, ktorí chodili v hojnom počte povzbudzovať nielen na domáce, ale aj na zápasy u súperov, čo si veľmi ceníme a veľké poďakovanie patrí aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí nám chodia pomáhať na zápasy.

Daniela Bubniaková

POHĽAD HRÁČOV

Aký ste kolektív?

„Kolektív sme vynikajúci, pritiahli sme nových hráčov, ktorí medzi nás zapadli. Letnej príprave sme sa naozaj poctivo venovali, chodilo nás aj 20 na tréningy. Všetko je o dobrom tréningu a prístupe, čo sa ukázalo na zápasoch.“

Ste spokojní s trénerom?

„Zmena trénera prospela, je to fajn. Ale s prístupom jednotlivých hráčov nie sme spokojní, nakoľko ich pracovná alebo študijná vyťaženosť im nedovoľuje zúčastniť sa na tréningu či zápase.“

Ako vnímate fanúšikov?

„Fanúšikovia chcú predovšetkým dobré výsledky, samozrejme chodia nás podporiť aj na zápasy mimo obce, ale najlepšie je to doma. Ak vyhráme, sú super, ale prehru nám neodpustia. To by chceli vrátiť aj vstupné, že sa nebolo na čo pozerieť. Jednoducho, občas by si mali aj oni uvedomiť, že sa ľahko rozpráva, kritizuje a ťažšie hrá.“

Aké máte podmienky?

„Podmienky sú naozaj dobré, spolupráca so starostom je v rámci jeho pracovnej vyťaženosť výborná. Vedenie obce finančne podporuje klub, modernizuje a vylepšuje prostredie.“

S čím nie ste spokojní?

„Určite by sme ocenili kvalitnejšie lopty, každá lopta je iná, sú opotrebované, nie sú vhodne pripravené na tréning. Na zápasy sme si kúpili tri nové lopty, nad tým by sa malo vedenie klubu zamyslieť. Mala by sa zmeniť aj spolupráca s dorastom a mužstvom. Niektorí hráči sú maximálne vyčerpaní, pretože hrajú v sobotu za dorast a v nedeľu za mužov.“

Branislav Ružička

ČO HOVORÍ TABUĽKA?

Po jesennej časti prvej triedy sú futbalisti OŠK Likavka na šiestom mieste. Z trinástich zápasov nazbierali 20 bodov. Šesťkrát vyhrali, dvakrát remizovali a päť zápasov prehrali. Majú vyrovnané skóre 21:21. Na lídra tabuľky Liptovskú Kokavu strácajú 14 bodov, od posledného Liptovského Jána ich delí rovnako 14 bodov. Na piatu Hubovú im chýbajú tri body, na päty im dýcha Bobrovec, má o bod menej. (md)

TABUĽKA I. TRIEDY

1. Lipt. Kokava	13	11	1	1	38:13	34
2. Dúbrava	13	9	0	4	39:21	27
3. Švošov	13	7	3	3	29:16	24
4. Liptovská Teplá	13	8	0	5	38:27	24
5. Hubová	13	7	2	4	28:20	23
6. Likavka	13	6	2	5	21:21	20
7. Bobrovec	13	5	4	4	24:17	19
8. Pribylina	13	5	3	5	25:22	18
9. Smrečany/Žiar	13	5	2	6	25:25	17
10. Ľubela	13	5	2	6	17:25	17
11. Ludrová	13	4	2	7	24:26	14
12. Lisková	13	3	0	10	17:40	9
13. Demänová	13	2	2	9	11:48	8
14. Liptovský Ján	13	1	3	9	16:31	6

KONČÍ ĎALŠIA ÚSPEŠNÁ SEZÓNA LIKAVSKÝCH HASIČOV

V krátkosti vám chceme predstaviť naše úspechy, ktoré sa nám podarilo dosiahnuť v tohtoročnej hasičskej súťažnej sezóne. Už klasicky sme začali sezónu halovou súťažou mladých hasičov u nás v Likavke, kde naši chlapci i dievčatá vybojovali pohárové trofeje za prvé miesta vo svojich kategóriách.

Rok 2016 bol postupovým rokom práve pre mladých hasičov. Tí likavskí začali postup víťazstvom na okresnom kole v Ludrovej v obidvoch kategóriách, takisto s ľahkosťou prešli krajským kolom v Zbyňove a už po piatykrát od roku 2000 si tak vybojovali v obidvoch kategóriách miestenku na celoštátne kolo v Banskej Štiavnici. Tu dievčatám len o vlásočiek uniklo prvé alebo druhé miesto (rozdiely na prvých troch miestach boli veľmi malé – pozn. autora) a chlapci obsadili 7. miesto. Pre dospelých hasičov tento rok postupový nebol, ale aj tak sme sa zúčastnili okresnej súťaže, ale i viacerých pohárových súťaží. Na spomínanej okresnej súťaži sme opäť potvrdili svoju povest špičky v okrese, ved'

v troch kategóriách sme obsadili vždy prvé miesto.

Taktiež v tradičnej súťaži Memorál Štefana Rišu, ktorú sme tento

rok organizovali v Likavke už po trinástykrát, sme v dvoch bodovacích súťažiach postavili až 11 súťažných družstiev a tieto zabezpečili dokopy až šesť umiestnení na stupňoch víťazov.

Súťažnú sezónu sme zakončili Hasičským viacbojom mladých hasičov v krásnom horskom prostredí, kde opäť naša hasičská bu-

dúcnosť s prehľadom predbehla všetky ostatné súťažné družstvá v obidvoch kategóriách. V konečnom zhodnotení sezóny môžeme s radosťou a hrdosťou konštatovať, že i keď sme v roku 2016 absolvovali len 10 súťaží, dokázali sme na ne postaviť až 32 súťažných družstiev a tie zabezpečili 26 pohárových trofejí, z toho 15 za prvé miesto, 4 za druhé miesto, 5 za tretie miesto a dva putovné poháre.

Sme nesmierne radi, že svojimi výkonomi reprezentujeme nielen náš Dobrovoľný hasičský zbor, ale i obec Likavka na celoslovenskej úrovni. Ešte väčšou radosťou pre nás je, že i touto súťažnou formou sa nám darí stále pritiahnuť deti do skvelého kolektívu, prispieť k ich pohybu a aktívnemu vyplneniu voľného času. Pokiaľ zvažujete podobnú aktivitu pre svoje deti, neváhajte nás osloviť.

Peter Brtko,
predseda DHZ Likavka

Obecný športový klub Likavka srdečne pozýva na

SILVESTROVSKÚ ZÁBAVU 31.12.2016 o 20:00 hod.

Hrá: MIX - TAXIKÁRI

Kultúrny Dom Likavka
**SILVESTER
PARTY**
3 €

Predpredaj vstupeniek pre rezerváciu stolov
je v Kultúrnom stredisku od 5.12.2016.

Sobota 21.január 2017 o 19,00 hodine
sála Kultúrneho domu Likavka

XXXV.
DIVADELNÝ
PLES

Hudba: IDEA

Vstupné : 25 €

Predpredaj vstupeniek v Kultúrnom stredisku, rezervácie na č. t. 0911 315 362